

Утверждаю:

Директор Т

ПРОГРАММА
изучения Казахского языка

Предмет: қазақ тілі

Направленность: Социально-педагогическая

Уровень: Ознакомительный

Срок реализации программы: 12 месяцев

Форма обучения: групповая

Продолжительность занятий: 45 минут

Периодичность: три раза в неделю

г. Павлодар
2025-2026 учебный год

Өзге ұлт өкілдеріне қазақ тілін үйрену курсының жоспары

МАҚСАТЫ:

- «Тіл туралы» Заңды жүзеге асыру;
- Өзге ұлт өкілдеріне қазақ тілінің қажеттілігін түсіндіру;
- Өзге ұлт өкілдерінің қазақша сауаттарын ашу;
- Өзге ұлт өкілдерін қазақ тілінде жаза білуге үйрету;
- Мемлекеттік тілде қарым-қатынас жасауға және қазақ тілінде сөйлеуге машықтандыру

МІНДЕТТЕРІ:

- «Тіл туралы» Заңмен танысу;
- Мемлекеттік тілдің қажеттілігін түсіну;
- Қазақ тілінде сауаттарын ашу;
- Қазақ тілінің ҚР бөлімі бойынша тақырыптар өту;
- Сынақ тапсырмаларын орындау;
- Бақылау жұмыстарын орындау.

ТҮСІНІКХАТ

Өзге ұлт өкілдеріне мемлекеттік тілді үйрету бойынша іс-шаралар жоспары тілдерді дамыту мен қолданудың мемлекеттік бағдарламасы және «Тіл туралы» Заң негізінде құрастырылды. Жоспарға қазақ тілінің қажеттілігін түсіндіру, мемлекеттік тілдің маңыздылығын арттыруға байланысты іс-шаралар енгізілді. Сонымен қатар қазақ тілінің фонетикасы, грамматикасы бойынша тақырыптар енгізілді. Тақырыптарды өту барысында жазбаша сауаттылықтарымен қатар ауызша тілдерін дамытуға байланысты диалог, мұқиммен жұмыс түрлері де қарастырылды.

Өтілген тақырыптарды бекіту үшін қайталау сабақтары берілді. Өтілген тақырыптарды меңгеру деңгейлерін тексеру үшін сынақ сағаттары да белгіленді.

Жоспар аптасына 1 сағаттан, барлығы 35 сағатқа құрылды.

Қолданылатын әдістері:

Сұрақ –жауап,сөйлесу,қайталау, талдау,аудару, әңгімелеу, іздендіру, жобалау

Әдісі (ойын, саяхат-сабақ түрі, ситуативті жағдай туғызу), шығармашылық жұмыс, проблемалық оқыту, өзін-өзі тексеру, қорыту.

Мақал-мәтелдер жаттайды, жұмбақтар, сөзжұмбақтар шешеді.

Жоспар мазмұны

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Қазақ тілінің қажеттілігін түсіндіру. Тақырып бойынша сөздік жұмысы	1	
2	Қазақ тілінің фонетикасы	1	
3	Қазақ Әліпбиі	1	
4	Қазақтың төл дыбыстары,	1	
5	Үндестік заңы	1	
6	Диалог «Қазақ тілі не үшін керек?»	1	
7	Ауызша тіл жаттықтыру жұмысы. Қайталау	1	
8	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
9	Қазақ тілінің грамматикасы «Қазақ тілінің негізгі ережелері»	1	
10	Жалғау түрлері Қазақ тілінің морфологиясы	1	
11	Көптік жалғау, Сөзжасам	1	
12	Жіктік жалғау	1	
13	Тәуелдік жалғау	1	
14	Септік жалғау	1	
15	Ауызша тіл жаттықтыру жұмысы. Қайталау	1	
16	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
17	Қазақ тілінің лексикасы.	1	
18	Омоним. Синоним. Антоним. Фразеологизмдер	1	
19	Ауызша тіл жаттықтыру жұмысы. Қайталау	1	
20	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
21	Қазақ тілінің синтаксисі	1	
22	Сөз тіркесі, сөйлем. Сөйлем түрлері.	1	
23	Қазақ тілінде сөйлем мүшелерінің орналасу	1	
24	Мәтінмен жұмыс.	1	
25	Жазбаша жаттығулар. Өзі туралы жазу	1	
26	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	

27	Қазақ тілінің сөз таптары. Зат есім.	1	
28	Сын есім	1	
29	Сан есім.Киелі сандар	1	
30	Етістік. Етістіктің шақтары мен рай түрлері	1	
31	Есімдік . Үстеу.	1	
32	Мәтінмен жұмыс	1	
33	Ауызша тіл жаттықтыру жұмыстары. Құттықтау жазу	1	
34	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
35	Сынақ	1	

Қазақ тілі пәнін тереңдетіп оқыту курсының жоспары МАҚСАТЫ:

- оқушылардың жеке бас ерекшелігіне қарай қабілетін аша отырып, дифференциалды түрде осы пәнді теориялық, тәжірибелік практикалық жағынан тереңдету, оқу материалын тиімді игеруіне, алған білімді қолдана білуге үйрету;
- тілдің лексикалық, грамматикалық нормаларын меңгерту;
- тілдік жағдаятқа сай қарым – қатынас жасауға дағдыландыру;
- ұлттық салт-дәстүрлері туралы білімдерін кеңейту
- пәнге деген қызығушылығын арттыру.

МІНДЕТТЕРІ:

- Білімді дара тұлғаға бағдарлау (бейімдеу, дамыту, психологиялық үйлесімділік, өмірлік қажеттілік);
- Өздігінен білім алуға үйрету, шығармашылық жұмысын дамыту;
- Тәжірибелік-бағдарлылық ұстанымы (тәжірибелікке үйрету, оқу жағдаятындағы тәжірибеліктен өмірлік жағдаяттық тәжірибелікке көшу, оқу танымдық тәжірибеліктен оқушының өзіндік тәжірибелігіне көшу);
- Алынған білімді бекіту жүйесін өзін-өзі бақылау;
- Өздігінен білім алуға үйрету функциясын дамыту.

Түсінікхат

Тілді тереңдетіп оқыту бүгінгі таңда білім берудің мемлекеттік

тұжырым концепциясының басты бағыттарының біріне айналып отыр. Қазақ тілін оқытудағы басты мақсат — оқушылардың қазақша сөйлеу құзіреттілігін қалыптастыру. Ал ол оқылым, жазылым, айтылым, тыңдалым, тілдесім барысында қалыптасады.

Тереңдетіп оқыту нәтижесінде оқушылар өтілген материал шеңберінде тілдік қарым-қатынасқа түсе алады, яғни жағдаятқа байланысты сөйлеп, сол тақырып төңірегінде қойылған сұраққа жауап беріп, өздері де сұрақ қоя алады. Мұндай деңгейге жету үшін үлкен сөздік қор жинақтау, қазақ тілі грамматикалық категорияларын білумен қатар оқушылар қазақ тілін практикада қолдана алу деңгейіне жетулері керек. Тереңдетіп оқыту көп ізденісті қажет етеді де, терең білім жолында шығармашылықпен барынша жұмыс істеуді талап етеді. Сонымен қатар оқушылардың шешендік өнерін, аудитория алдында сөйлеу дағдыларын дамыту көзделеді. Жоспар аптасына 1 сағаттан, барлығы 35 сағатқа құрылды.

Оқушыларға мынадай талаптар қойылады:

- Тереңдетілген бағдарлама негізінде білім деңгейі сараланады;
- Оқушылар қосымша материалмен жұмыс істейді;
- Өтілген тақырыптар бойынша бағамға жазады, ауызекі сөйлеуге жаттығады;
- Шығармашылық ізденіс жұмыстарын жүргізеді;
- Сөйлем талдаудың жолдарын меңгереді.

Күтілетін нәтиже:

Курс соңында оқушылар өтілген материал шеңберінде ауызекі сөйлеу тілінде сұхбаттаса алуы қажет, яғни тілдік қарым-қатынасқа түсе алады. Оқушыларға тіл туралы, оның қоғамдық маңызы мен адам өміріндегі мәні, рөліжайлы, танымдық қызметі жөнінде өзара сабақтас түсінік қалыптасады. Мемлекеттік тілді меңгеруде қызығушылық танытады.

Қолданылатын әдістері:

Сұрақ-жауап, сөйлесу, қайталау, талдау, аудару, бағамдасу, іздендіру, жобалау

Әдісі (ойын, саяхат-сабақ түрі, ситуативті жағдай туғызу), шығармашылық жұмыс, проблемалық оқыту, өзін-өзі тексеру, қорыту.

Мақал-мәтелдер жаттайды, жұмбақтар, сөзжұмбақтар шешеді.

Жоспар мазмұны

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Фонетика.Қазақ тіліне т□н дыбыстар(□,ө,і,ү,ұ,ғ,қ,ң,һ).Дауысты ж□не дауысты дыбыстар.	1	
2	Дауысты дыбыстардың жіктелуі.Еріндік дауыстылардың орфоэпиясы	1	
3	Дауыссыз дыбыстардың жіктелуі. Дыбыс үндестігі.Буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың орфографиясы.Фонетикалық талдау.	1	
4	Фонетикалық жаттығу ж□не оның негізгі түрлері.	1	
5	Фонетикалық диктанттар	1	
6	Морфология Сөз таптары. Сөз таптары ұғымының ішкі мазмұны	1	
7	Зат есім.Жалғаулар. Сөзжасам	1	
8	Сын есім.Туынды сын есім.	1	
9	Сан есім. Сан есім түрлері. Киелі сандар	1	
10	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	

11	Етістік.Етістіктің шақтары(өткен шақ, келер шақ, нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ).	1	
12	Тұйық етістіктің септелуі. Тұйық етістіктің жасалу емлесі.	1	
13	Етістіктің райлары (ашық рай, шартты рай)	1	
14	Етіс.Өздік етіс.Ырықсыз етіс.Ортақ етіс.	1	
15	Үстеу. Күшейткіш үстеу.	1	
16	Шылаулар (септеулік, жалғаулық,демеулік). Шылаудың қолдану ерекшеліктері	1	
17	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
18	Синтаксис. Синтаксистік байланыстар мен синтаксистік қатынастар.	1	
19	Сөз тіркесі.	1	
20	Жай сөйлем.Жай сөйлем түрлері.Сұраулы сөйлем. Лепті сөйлем.	1	
21	Сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі. Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері және олардың сөйлемнің қызметін атқаруын ұғындыру.	1	
22	Құрмалас сөйлем. Құрмалас сөйлемнің жасалу жолдары.	1	
	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
23	Лексика. Біріккен сөздер,кіріккен сөздер (емлесі).Қос сөздер.Күрделі сөздер.	1	
24	Кірме сөздер. Термин сөздер.Тіркесті сөздер	1	
25	Этнолингвистикалық атаулар.Бала тәрбиесіне байланысты салт-дәстүрлер	1	
26	Лексикалық ұғымдар мен оларды меңгерту. Оқушы тілінде байқалатын лексикалық қателер және оларды болдырмау жолдары.	1	
27	Бақылау жұмысы. Қатемен жұмыс	1	
28	Пунктуацияны меңгерту. Пунктуация және мәнгерлеп оқу, интонация.	1	
29	Құттықтау, эссе жазу дағдыларын үйрену	1	
30	Ата-ананың қадірін білу.	1	
31	Батаның мәні мен түрлері	1	
32	Жеті ата. Шежіре мәні	1	
33	Павлодар облысының білгілі тұлғалары	1	

34	Мазмұндама түрлері	1	
35	Сынақ	1	

Пайдаланған □дебиеттер:

1. Көркем шығармалар арқылы тіл үйретуге арналған қазақ тілі. «Қазақ тілі» оқу құралы. Г.□лімбек, Алматы, 2014
2. Қазақ тілі. Ортадан жоғары деңгейге арналған оқу құралы, А.К.Балабеков, А.Т.Бозбаев-хунг, Г.Қ.Досмамбетова, Б.О.Салыхова. □Ж.Хамзиева, Астана, 2017.
3. Қазақ тілі: Жоғары деңгейге арналған оқулық. Қ. Құрманбаева, М.К. Ахметова, М.М. Мұқаметқали Қ – Астана: 2018
4. Қазақ тілі грамматикасы, Ж.Б.Жеткізген –«Алматыкітап»,2007
5. «Самоучитель казахского языка для учащихся и студентов»,Т.Шанбай, К.Байгабулова- Алматы, «Аруна», 2010